

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

LÊ QUANG THẮNG

**XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI THEO HƯỚNG
BỀN VỮNG TRÊN ĐỊA BÀN XÃ BÌNH SƠN,
THÀNH PHỐ SÔNG CÔNG, TỈNH THÁI NGUYÊN**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN**

Thái Nguyên - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

LÊ QUANG THẮNG

**XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI THEO HƯỚNG BỀN
VỮNG TRÊN ĐỊA BÀN XÃ BÌNH SƠN,
THÀNH PHỐ SÔNG CÔNG, TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Phát triển nông thôn

Mã số ngành: 60.62.01.16

LUẬN VĂN THẠC SĨ
PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Trần Văn Điền

Thái Nguyên - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa sử dụng để bảo vệ luận văn của một học vị nào.

Tôi xin cam đoan mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 10 tháng 10 năm 2016

Tác giả luận văn

Lê Quang Thắng

LỜI CẢM ƠN

Trước hết với tình cảm chân thành và lòng biết ơn sâu sắc, tôi xin gửi lời cảm ơn đến Thầy giáo **PGS-TS. Trần Văn Điền** - Người trực tiếp hướng dẫn và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các thầy giáo, cô giáo trong Khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn, các thầy cô thuộc phòng Đào tạo trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã trực tiếp giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin cảm ơn Đảng ủy - UBND xã Bình Sơn, thành phố Sông Công, tỉnh Thái Nguyên, chính quyền và các hộ gia đình ở 3 xóm Bá Vân 1, Xuân Đăng 1, Linh Sơn 1 đã cung cấp số liệu thực tế và thông tin cần thiết để tôi hoàn thành luận văn này.

Cuối cùng, tôi xin chân thành cảm ơn đồng nghiệp, bạn bè, cùng toàn thể gia đình, người thân đã động viên tôi trong thời gian học tập và nghiên cứu đề tài.

Thái Nguyên, ngày 10 tháng 10 năm 2016

Tác giả luận văn

Lê Quang Thắng

MỤC LỤC

	Trang
LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT	viii
DANH MỤC CÁC BẢNG	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
2.1. Mục tiêu chung	2
2.1. Mục tiêu cụ thể	3
3. Ý nghĩa của luận văn	3
3.1. Ý nghĩa học tập và nghiên cứu khoa học	3
3.2. Ý nghĩa thực tiễn	3
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Cơ sở lý luận về nông thôn và xây dựng nông thôn mới	4
1.1.1. Lý luận về Nông thôn	4
1.1.2. Lý luận về xây dựng nông thôn mới	4
1.1.3. Sự khác biệt giữa xây dựng nông thôn trước đây và hiện nay	5
1.1.4. Thực hiện xây dựng nông thôn mới chỉ tiêu theo vùng TDMN phía Bắc	5
1.1.4.1. Tiêu chí quy hoạch và thực hiện theo quy hoạch	5
1.1.4.2. Tiêu chí giao thông	6
1.1.4.3. Tiêu chí thuỷ lợi	6
1.1.4.4. Tiêu chí điện	6
1.1.4.5. Tiêu chí trường học	7
1.1.4.6. Tiêu chí cơ sở vật chất văn hóa	7
1.1.4.7. Tiêu chí chợ nông thôn	8

1.1.4.8. Tiêu chí bưu điện	8
1.1.4.9. Tiêu chí nhà ở dân cư.....	8
1.1.4.10. Tiêu chí thu nhập.....	9
1.1.4.11. Tiêu chí hộ nghèo.....	10
1.1.4.12. Tiêu chí tỷ lệ lao động có việc làm thường xuyên.....	10
1.1.4.13. Tiêu chí về hình thức tổ chức sản xuất	10
1.1.4.14. Tiêu chí giáo dục	11
1.1.4.15. Tiêu chí y tế.....	12
1.1.4.16. Tiêu chí văn hóa	12
1.1.4.17. Tiêu chí môi trường.....	12
1.1.4.18. Tiêu chí hệ thống tổ chức chính trị xã hội vững mạnh	14
1.1.4.19. Tiêu chí an ninh, trật tự xã hội được giữ vững.....	14
1.1.5. Các bước chủ yếu xây dựng nông thôn mới	14
1.2. Kinh nghiệm thực tiễn.....	15
1.2.1. Ngoài nước	15
1.2.1.1. Hàn Quốc	15
1.2.1.2. Trung Quốc	16
1.2.2. Trong nước	17
1.2.2.1. Thành lập bộ máy chỉ đạo từ Trung ương đến cơ sở	17
1.2.2.2. Tổ chức quán triệt, tuyên truyền, chọn điểm chỉ đạo	19
1.2.2.3. Ban hành các văn bản hướng dẫn, chỉ đạo.....	20
1.2.2.4. Chỉ đạo thực hiện chương trình xây dựng NTM trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	20
Chương 2: NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	22
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	22
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu.....	22
2.1.2. Phạm vi nghiên cứu.....	22
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	22
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	23
2.3.1. Điều tra thu thập số liệu	23

2.3.2. Phương pháp phân tích.....	24
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	24
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	26
3.1. Điều kiện tự nhiên kinh tế xã hội xã Bình Sơn	26
3.1.1. Điều kiện tự nhiên	26
3.1.1.1. Vị trí địa lý	26
3.1.1.2. Điều kiện tự nhiên	26
3.1.1.3. Khí hậu, thời tiết, thủy văn.....	26
3.1.1.4. Đặc điểm địa hình	27
3.1.1.5. Các nguồn tài nguyên.....	27
3.1.2. Thực trạng về kinh tế - xã hội	30
3.1.2.1. Khái quát thực trạng phát triển kinh tế	30
3.1.2.2. Thực trạng về dân số, lao động và việc làm.....	32
3.1.2.3. Thực trạng phát triển kết cấu hạ tầng xã hội trước khi thực hiện NTM	33
3.1.2.4. Những thuận lợi và khó khăn về kinh tế - xã hội.....	40
3.1.2.5. Những thuận lợi và khó khăn về điều kiện tự nhiên trong tiến trình xây dựng nông thôn mới	41
3.2. Các bước triển khai xây dựng nông thôn mới tại xã Bình Sơn, thành phố Sông Công, tỉnh Thái Nguyên.....	43
3.2.1. Thành lập bộ máy chỉ đạo xây dựng nông thôn mới cấp xã	43
3.2.2. Việc xây dựng Đồ án qui hoạch, Đề án xây dựng nông thôn mới xã Bình Sơn, thành phố Sông Công, tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2011 - 2015	44
3.2.3. Kết quả thực hiện Chương trình xây dựng nông thôn mới xã Bình Sơn	45
3.2.3.1. Tiêu chí 1: Quy hoạch và thực hiện quy hoạch.....	45
3.2.3.2. Tiêu chí 2: Giao thông.....	47
3.2.3.3. Tiêu chí 3: Thủy lợi.....	48
3.2.3.4. Tiêu chí 4: Điện nông thôn	49
3.2.3.5. Tiêu chí 5: Trường học.....	49
3.2.3.6. Tiêu chí 6: Cơ sở vật chất văn hóa	50

3.2.3.7. Tiêu chí 7: Chợ nông thôn	51
3.2.3.8. Tiêu chí 8: Bưu điện.....	51
3.2.3.9. Tiêu chí 9: Nhà ở dân cư.....	52
3.2.3.10. Tiêu chí 10: Thu nhập	53
3.2.3.11. Tiêu chí 11: Hộ nghèo.....	53
3.2.3.12. Tiêu chí 12: Tỷ lệ lao động có việc làm thường xuyên	54
3.2.3.16. Tiêu chí 16: Văn hóa	54
3.2.3.13. Tiêu chí 13: Hình thức tổ chức sản xuất	55
3.2.3.14. Tiêu chí 14: Giáo dục.....	57
3.2.3.15. Tiêu chí 15: Y tế.....	58
3.2.3.17. Tiêu chí 17: Môi trường	59
3.2.3.18. Tiêu chí 18: Hệ thống tổ chức chính trị	61
3.2.3.19. Tiêu chí 19: Quốc phòng, an ninh.....	63
3.2.4. Điều kiện kinh tế xã hội của hộ nông dân xã Bình Sơn.....	64
3.2.5. Đánh giá của người dân về việc xây dựng chương trình nông thôn mới.....	66
3.2.6. Phân tích thuận lợi, khó khăn và các yếu tố ảnh hưởng đến quá trình xây dựng nông thôn mới ở địa bàn nghiên cứu	70
3.2.6.1. Thuận lợi	70
3.2.6.2. Khó khăn	71
3.3. Phân tích khó khăn thuận lợi và các yếu tố ảnh hưởng đến quá trình xây dựng nông thôn mới ở địa bàn nghiên cứu.....	72
3.3.1. Những mặt đạt được.....	72
3.3.2. Những tồn tại và hạn chế	72
3.4. Giải pháp xây dựng nông thôn mới bền vững trên địa bàn xã Bình Sơn trong giai đoạn tiếp theo	73
3.4.1. Một số giải pháp chung	73
3.4.1.1. Về tuyên truyền, vận động	73
3.4.1.2. Về chính sách	75
3.4.1.3. Huy động các nguồn lực cho thực hiện Đề án xây dựng nông thôn mới.....	75

3.4.1.4. Giải pháp huy động vốn, quản lý vốn	75
3.4.2. Một số giải pháp cụ thể	76
3.4.2.1. Giải pháp về đào tạo phát triển nguồn nhân lực	77
3.4.2.2. Giải pháp hoàn thiện tiêu chí đạt nhưng còn ở mức thấp	77
3.4.2.3. Giải pháp hoàn thiện tiêu chí chưa đạt.....	80
3.4.2.4. Giải pháp tiếp tục thực hiện NTM một cách bền vững.....	81
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	87
1. Kết luận	87
2. Kiến nghị	87
TÀI LIỆU THAM KHẢO	89
I. Tài liệu tiếng Việt	89
II. Tài liệu từ Internet	90
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT

BCĐ	: Ban chỉ đạo
BQL	: Ban quản lý
CNH	: Công nghiệp hóa
ĐVT	: Đơn vị tính
HTX	: Hợp tác xã
KHKT	: Khoa học kỹ thuật
NN&PTNT	: Nông nghiệp và phát triển nông thôn
NTM	: Nông thôn mới
PTNT	: Phát triển nông thôn
QH	: Quy hoạch
TCXDVN	: Tiêu chuẩn xây dựng Việt Nam
TM-DV	: Thương mại - dịch vụ
THCS	: Trung học cơ sở
UBND	: Ủy ban nhân dân
VH-TT-DL	: Văn hóa - thể thao - du lịch
XD	: Xây dựng
WTO	: Tổ chức thương mại thế giới